

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Α΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Φωνές εφήβων ή Οι έφηβοι μιλούν για την εφηβεία»

Συγγραφή: ΠΑΝΤΑΖΗΣ ΜΗΤΕΛΟΥΔΗΣ

Εφαρμογή: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΤΑΧΜΑΤΖΙΔΗΣ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2015

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Φωνές εφήβων ή οι έφηβοι μιλούν για την εφηβεία

Εφαρμογή σεναρίου

Δημήτρης Ταχματζίδης

Δημιουργία σεναρίου

Πανταζής Μητελούδης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Α΄ Λυκείου

Σχολική μονάδα

4^ο Γενικό Λύκειο Βέροιας

Χρονολογία

Από 13-01-2015 έως -0-2015

Διδακτική/θεματική ενότητα

2^η Ενότητα: Ο Λόγος. Προφορικός και γραπτός λόγος, Διάλογος, Θέματα για συζήτηση και έκφραση/έκθεση σχετικά με την εφηβεία.

Διαθεματικό

Όχι.

Χρονική διάρκεια

8 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα εκδηλώσεων.

II. Εικονικός χώρος: facebook.

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Έχει προηγηθεί η διαδικασία συγκρότησης ομάδων των μαθητών της τάξης. Ο καθηγητής και οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τα περιβάλλοντα των ψηφιακών κοινωνικών δικτύων, όπως επίσης και με τα διαδικτυακά εργαλεία κατασκευής ημερολογίων και εφημερίδων (π.χ. penzu.com). Ο καθηγητής είναι εξοικειωμένος με το λογισμικό παρουσίασης. Οι μαθητές και ο καθηγητής της τάξης δημιουργούν ομάδα στο facebook για τις ανάγκες του σεναρίου.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Πανταζής Μητελούδης, Φωνές εφήβων ή οι έφηβοι μιλούν για την εφηβεία, Νεοελληνική Γλώσσα Α΄ Λυκείου, 2014.

Το σενάριο αντλεί

-

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το σενάριο βασίζεται στη μέθοδο project, εστιάζει στην παραγωγή προφορικού λόγου, στην οργάνωση ομαδικής συζήτησης με διάλογο, στην παραγωγή γραπτού λόγου και διεξαγωγή μικρής έρευνας που περιλαμβάνει συνεντεύξεις και βιβλιογραφία. Στην συγκεκριμένη εφαρμογή αξιοποιείται το κειμενικό είδος της συνέντευξης, ανιχνεύονται τα χαρακτηριστικά του προφορικού λόγου και επιχειρείται

η δημιουργία σχολικής εφημερίδας. Οι μαθητές, επίσης, συντάσσουν γραπτές εργασίες και τις παρουσιάζουν σε PowerPoint. Το θέμα όλων των δραστηριοτήτων είναι η εφηβεία. Αφετηρία αποτελούν τα κείμενα-μαρτυρίες εφήβων από συνεντεύξεις (σχολικό βιβλίο σελ. 127). Ακολουθεί η διαδικασία συνεντεύξεων που διενεργούνται από τους μαθητές ανά ομάδες. Τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων παρουσιάζονται από εκπροσώπους των ομάδων στην ολομέλεια και ακολουθεί συντονισμένη συζήτηση. Η κάθε ομάδα συντάσσει μια εργασία με κάποιο θέμα σχετικό με την εφηβεία. Μπορούν να εμπλουτίσουν τα κείμενά τους με επιπλέον υλικό της επιλογής τους (φωτογραφίες, τραγούδια βίντεο κ.ο.κ.).

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Στο σχολικό εγχειρίδιο *Έκφραση – Έκθεση Α' Λυκείου* τα θέματα και τα κείμενα που σχετίζονται με την εφηβεία εντάσσονται στην ενότητα: «Ο Λόγος. Προφορικός και γραπτός λόγος – Διάλογος». Οι μαθητές καλούνται να διατυπώσουν το δικό τους λόγο για την εφηβεία και τα θέματα που τους απασχολούν σε αυτή την ηλικία. Με την υλοποίηση του σεναρίου ο μαθητής καλείται να διατυπώσει αυτόν τον λόγο με πιο άμεσο, βιωματικό και ενδιαφέροντα τρόπο. Ο μαθητής μπαίνει σε μια διαδικασία προσωπικής διερεύνησης για θέματα που τον απασχολούν άμεσα και τον ενδιαφέρουν, ενώ παράλληλα συζητεί με άλλους εφήβους για τα θέματα αυτά, ανταλλάσσει απόψεις και εμπειρίες με τους συμμαθητές του, καταλήγουν από κοινού σε συμπεράσματα σχετικά με το τι σημαίνει εφηβεία για τους ίδιους, για το πώς οι ίδιοι βιώνουν την εφηβεία, ενώ παράλληλα καλείται και ο εκπαιδευτικός από κοινού να αναλογιστεί – καταθέτοντας τη δική του μνήμη και εμπειρία – για το τι είναι και τι ήταν στα δικά του χρόνια η διαδικασία της εφηβείας. Όλα αυτά τα βιώματα, τις εμπειρίες, τις επιθυμίες και τις απόψεις τους να τα καταγράψουν με τρόπους που τους εκφράζουν. Σε αυτή την εφαρμογή του σεναρίου η τεχνολογία έρχεται επικουρικά ως

πρακτική διάχυσης των αποτελεσμάτων της έρευνας μεταξύ των εφήβων αλλά και του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος μέσα από την κατασκευή μιας εφημερίδας.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με την εφαρμογή του σεναρίου οι μαθητές:

- Προβληματίζονται για το φαινόμενο-ορισμό της εφηβείας.
- Αξιοποιούν γνώσεις, πληροφορίες και εμπειρίες ώστε να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν δικές τους συμπεριφορές και ανησυχίες.
- Προσπαθούν να καταλάβουν τον ρόλο των ενηλίκων σ' αυτή την αναπτυξιακή περίοδο.
- Διαμορφώνουν τις απόψεις τους στην επιλογή προτύπων και στον τρόπο ζωής.

Γνώσεις για τη γλώσσα

- Εξοικείωση με τα κειμενικά είδη: συνέντευξη, προσχεδιασμένο προφορικό λόγο (προφορική εισήγηση), άρθρο, μελέτη/ έρευνα.
- Παραγωγή προφορικού λόγου σε συντονισμένη συζήτηση.
- Απομαγνητοφώνηση προφορικού λόγου και εξαγωγή συμπερασμάτων από τη μη λεκτική επικοινωνία κατά τη διαδικασία των συνεντεύξεων.
- Δημιουργία πολυτροπικών κειμένων με θέματα εφηβείας.

Γραμματισμοί

Με την εφαρμογή του σεναρίου οι μαθητές:

- Καλλιεργούν τον κριτικό γραμματισμό αξιοποιώντας κείμενα διαφόρων ειδών από διαφορετικές πηγές.
- Εξοικειώνονται με κείμενα και είδη λόγου από διάφορες πολιτισμικές πηγές και καλύπτουν ευρύ φάσμα τεχνολογικών μέσων επικοινωνίας

(Πολυγραμματισμοί).

- Εξασκούνται στην αξιοποίηση των δυνατοτήτων που προσφέρουν τα λειτουργικά επεξεργασίας κειμένου και παρουσιάσεων για μια δημιουργικότερη/εκφραστικότερη αποτύπωση των συμπερασμάτων τους για τον δικό τους κόσμο της εφηβείας. (Ψηφιακός Γραμματισμός).
- Αξιοποιούν τις δυνατότητες που παρέχουν τα ηλεκτρονικά μέσα web 2.
- Αναπτύσσουν δεξιότητες κοινωνικού γραμματισμού και συνεργασίας (συλλογική προσπάθεια, διάλογος, στοχοθεσία για την επίτευξη κοινού αποτελέσματος).

Διδακτικές πρακτικές

Στο συγκεκριμένο σενάριο επιλέγεται η κειμενοκεντρική μέθοδος διδασκαλίας. Οι μαθητές καλούνται να επεξεργαστούν κείμενα διαφορετικών ειδών και να παράγουν επίσης διάφορα είδη κειμένων. Οι ΤΠΕ χρησιμοποιούνται ως πρακτικές γραμματισμού (Κουτσογιάννης 2010) και ως μεταγνωστικό εργαλείο. Επιπλέον, «η έμφαση δίνεται σε διδασκαλία κειμένων και ειδών λόγου που σχετίζονται με ένα ευρύ φάσμα τεχνολογικών μέσων επικοινωνίας αλλά και προέρχονται από ποικίλες πολιτισμικές πηγές σε παγκόσμιο επίπεδο. Το νόημα παράγεται πολυτροπικά, οπότε ο γλωσσικός τρόπος είναι μέρος από ένα ευρύτερο πλέγμα οπτικών, ακουστικών και άλλων τρόπων νοήματος όπου η εικόνα, η κίνηση, η μουσική, οι ήχοι γενικότερα έχουν το ρόλο τους και μάλιστα στα πλαίσια μιας παγκόσμιας πολιτισμικής πολυμορφίας και φυσικά όλων των νέων, κάθε φορά, τεχνολογιών επικοινωνίας» (Αδαλόγλου 2007).

Επιλέγεται επίσης η ομαδική μορφή διδασκαλίας. Οι μαθητές οργανώνονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν δραστηριότητες παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου, όπως περιγράφονται παραπάνω. Επιπλέον, «μέσω της συν-ανάγνωσης ή και συν-συγγραφής κειμένων επέρχονται μεταβολές στο τρίγωνο συγγραφέας – κείμενο – αναγνώστης, το οποίο βρίσκεται στον πυρήνα των πρακτικών γραμματισμού» (Παυλίδου 2013).

Οι διάφορες δραστηριότητες που προτείνονται έχουν ως κεντρικό άξονα τη διερευνητική μάθηση με βιωματικές διαδικασίες. Επομένως, θα μπορούσαμε να πούμε ότι πέρα από τις γλωσσικές δεξιότητες επιδιώκονται και παιδαγωγικοί στόχοι όπως η ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας, εξάσκηση στους κανόνες και τις προϋποθέσεις του διαλόγου, ενεργητική συμμετοχή στις διαδικασίες διδασκαλίας και μάθησης. «Οι παραπάνω παιδαγωγικές αρχές, όταν εφαρμόζονται συντονισμένα, αποδεδειγμένα αλλάζουν τους διδακτικούς ρόλους των εκπαιδευτικών, τους μαθησιακούς ρόλους των μαθητών, καθιερώνουν νέες εκπαιδευτικές πρακτικές διερεύνησης και συνεργασίας και, εν γένει, δημιουργούν μια εκπαιδευτική κουλτούρα που ενθαρρύνει ακόμη περισσότερο την πρωτοβουλία, την επιλογή, τον πειραματισμό και την ατομική και ομαδική ευθύνη» (Ματσαγγούρας 2011).

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για τη σύνταξη του σεναρίου υπήρξαν τα κείμενα/μαρτυρίες από συνεντεύξεις εφήβων που εμπεριέχονται στο σχολικό βιβλίο (σελ. 127). Προέκυψε η ιδέα να εμπλακούν οι μαθητές στη διαδικασία των συνεντεύξεων και να παράγουν τα δικά τους κείμενα/ μαρτυρίες. Στη συνέχεια, η αρχική ιδέα εμπλουτίστηκε και με επιπλέον δραστηριότητες οργανωμένης συζήτησης, εισηγήσεων, ερευνητικής εργασίας. Επίσης οι μαθητές πρότειναν να πάρουν οι ίδιοι συνέντευξη από τους δασκάλους τους για το πώς ήταν η εφηβεία στην εποχή τους, να εντοπιστούν ομοιότητες ή διαφορές και έτσι να βγει μία τελική εφημερίδα που θα έχει στοιχεία από όλες τις χρονικές «διαδρομές» της εφηβείας.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται με τη 2^η Ενότητα του σχολικού βιβλίου: Ο Λόγος. Προφορικός και γραπτός λόγος, Διάλογος και τα Θέματα για συζήτηση και

έκφραση/έκθεση σχετικά με την εφηβεία. Συνδέεται σαφώς και με το Νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα για την Α΄ Λυκείου και ιδιαίτερα με τους β, γ και ε, αξιακούς στόχους που περιγράφονται ως εξής: β) ο δημοκρατικός χειρισμός του λόγου με σεβασμό προς τις απόψεις των άλλων, γ) η διά του λόγου αντίσταση σε κάθε μορφή εξουσιαστικού αυθαίρετου λόγου, ε) η αντίληψη του τρόπου με τον οποίο δομούνται μέσω του λόγου διαφορετικές οπτικές για τον κόσμο.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Ο στόχος είναι οι ΤΠΕ να ενταχθούν λειτουργικά στη δομή του σεναρίου και να αξιοποιηθούν δημιουργικά από τους μαθητές σε συγκεκριμένες δραστηριότητες έτσι ώστε να αναπτύξουν δεξιότητες σχετικές με τον ψηφιακό γραμματισμό αλλά και να εξυπηρετήσουν παιδαγωγικές πρακτικές. Έτσι:

1. Προτείνεται η αξιοποίηση του wattpad.com (για την ανάρτηση κειμένων - συνεντεύξεων) και του penzu.com (για την κατασκευή εφημερίδας) ή άλλων παρόμοιων ιστότοπων. Οι μαθητές εξασκούνται στη χρήση των ψηφιακών εργαλείων. Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα για συνεργασία των μαθητών εκτός της σχολικής τάξης διευρύνοντας τον σχολικό χρόνο.
2. Προτείνεται η αξιοποίηση των λογισμικών επεξεργασίας κειμένου και παρουσίασης για την παραγωγή πολυτροπικών κειμένων και την παρουσίαση ερευνητικής εργασίας (συμπεριλαμβανομένης και της συγγραφής περιλήψεων των κειμένων που προτείνονται στη βιβλιογραφία).

Κείμενα

- Μαρτυρίες εφήβων στο «Έκφραση – Έκθεση Α΄ Λυκείου», σελ. 127.
- Φ. Ντολτό – Κ. Ντολτό – Τόλιτς *Έφηβοι. Προβλήματα και ανησυχίες*. Εκδ. Πατάκη, Θεσσαλονίκη 1999, σελ.15-18. (Έκφραση – Έκθεση Α΄ Λυκείου σελ. 123 -125)
- Νίκος Δήμου. «[Η παρακμή των προτύπων](#)», *Το Βήμα*, 11.10.1987 .
- Μανόλης Ανδρόνικος. «[Η πάλη των γενεών](#)» εφημ. *Το Βήμα*

- [ΒΑΔΙΖΟΝΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝΗΛΙΚΙΩΣΗ](#) σελίδα των εφήβων , 05/30/2012
Δικτυακός τόπος του Ψυχιατρικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων [29 – 03 – 2014]
- «Δημιουργικότητα και στόχοι στην εφηβεία», στο *Ταραγμένη Άνοιξη, Για μια κατανόηση της εφηβείας*, π. Βασίλειος Θερμός .
- Ε.Π Παπανούτσος, «Η νόθη και η γνήσια ψυχαγωγία», στο *Πρακτική Φιλοσοφία*.
- Δήμητρα Σταύρου, [Διασκέδαση και ψυχαγωγία των εφήβων](#). [29 – 03 – 2014]
- Schneider, B.H. (1999). Πολιτισμικές Απόψεις του Κοινωνικού Ανταγωνισμού των Παιδιών, στο *Η Εξέλιξη του Παιδιού στο Κοινωνικό Περιβάλλον*, τόμος Γ: Κατανόηση της Κοινωνικής Εξέλιξης, σελ. 99 – 128, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1^η φάση: 1^η και 2^η διδακτική ώρα: Προηγήθηκε μελέτη του κειμένου *Έφηβοι. Προβλήματα και ανησυχίες*, σχολικό βιβλίο. σελ 123-125 σύμφωνα με τις απαιτήσεις του αρχικού σχεδιασμού του σεναρίου. Στη συνέχεια ακολούθησε ελεύθερη συζήτηση και σχολιασμός πάνω στους βασικούς άξονες του κειμένου. Έμφαση δόθηκε και στην ακαδημαϊκή πορεία της συγγραφέως και σε μερικές πτυχές της κλινικής ψυχολογίας ως επιστημονικού κλάδου. Τη δεύτερη ώρα οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες και διαβάστηκαν τα έξι αποσπάσματα κειμένων-μαρτυριών από συνεντεύξεις εφήβων (σχολικό βιβλίο. σελ. 127). Στους μαθητές δόθηκε το [πρώτο φύλλο εργασίας](#) και κατέγραψαν τα χαρακτηριστικά του προφορικού λόγου (εικόνα 1), τις φράσεις που προδίδουν συναισθηματική φόρτιση (εικόνα 2) και τα ερωτήματα που υπολανθάνουν με βάση τις δοθείσες απαντήσεις (εικόνα 3). Όλες οι απαντήσεις παρουσιάστηκαν από τις ομάδες και ο εκπαιδευτικός κατέγραφε τις απαντήσεις των μαθητών στον πίνακα (εικόνα 4).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

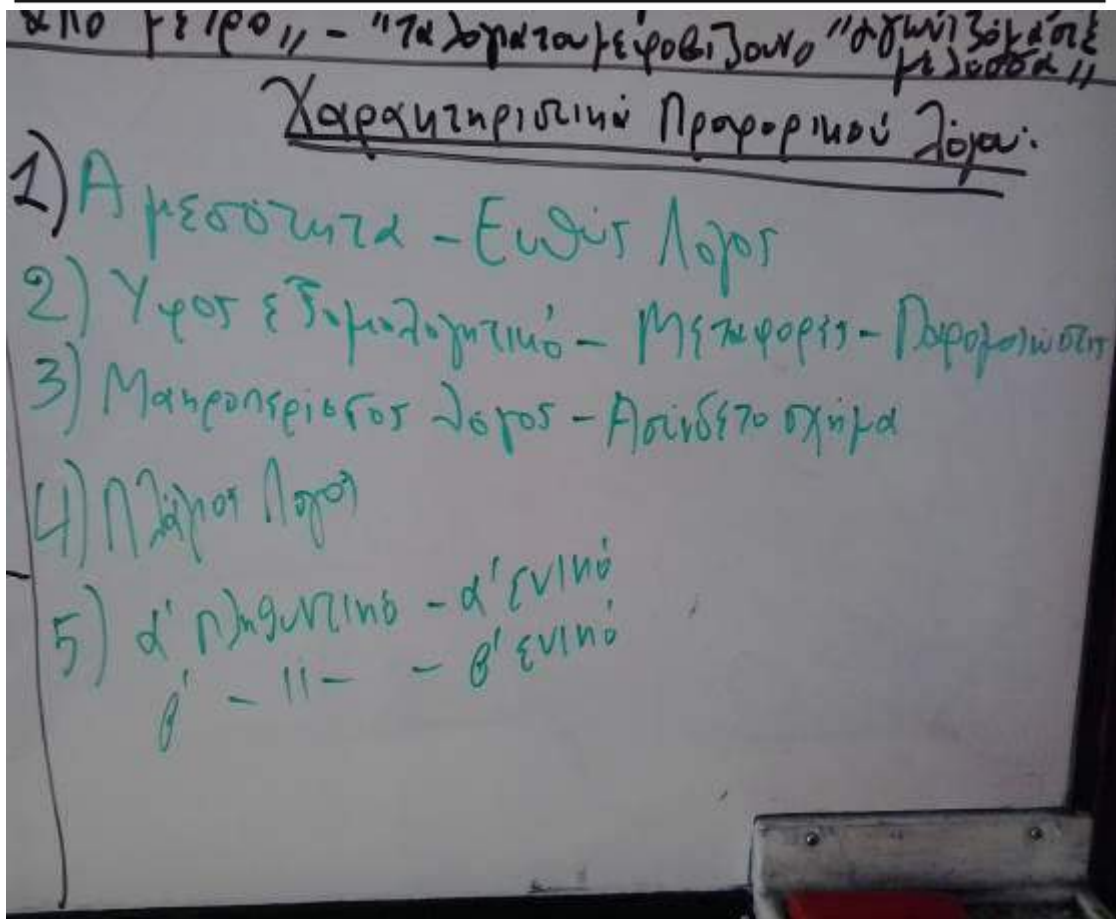

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εικόνα 1: Οι μαθητές εντοπίζουν τα χαρακτηριστικά του προφορικού λόγου.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

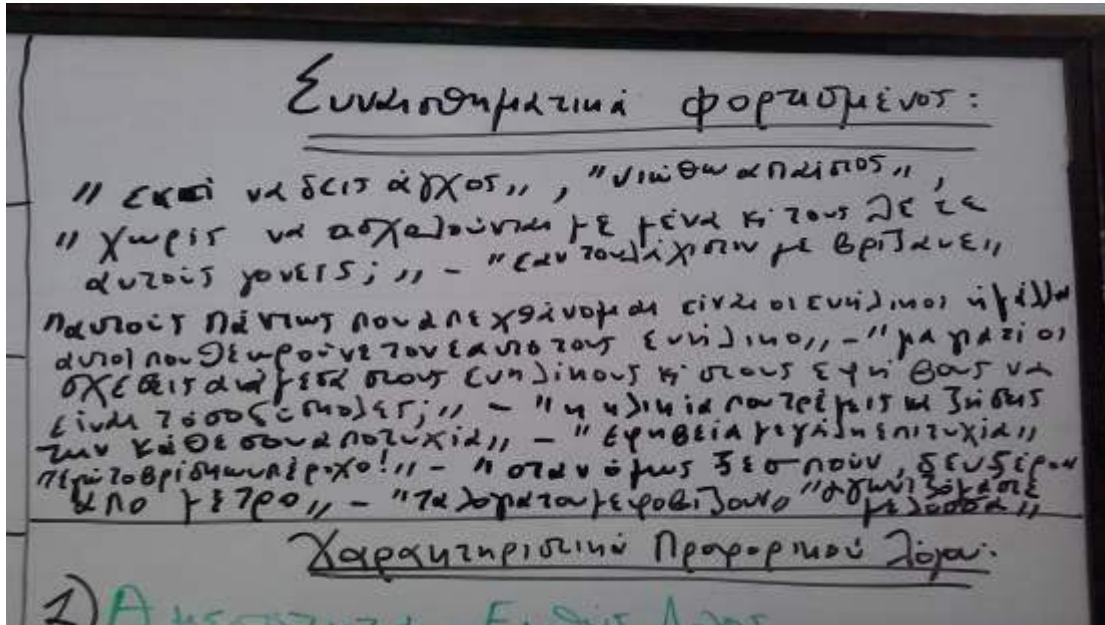

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

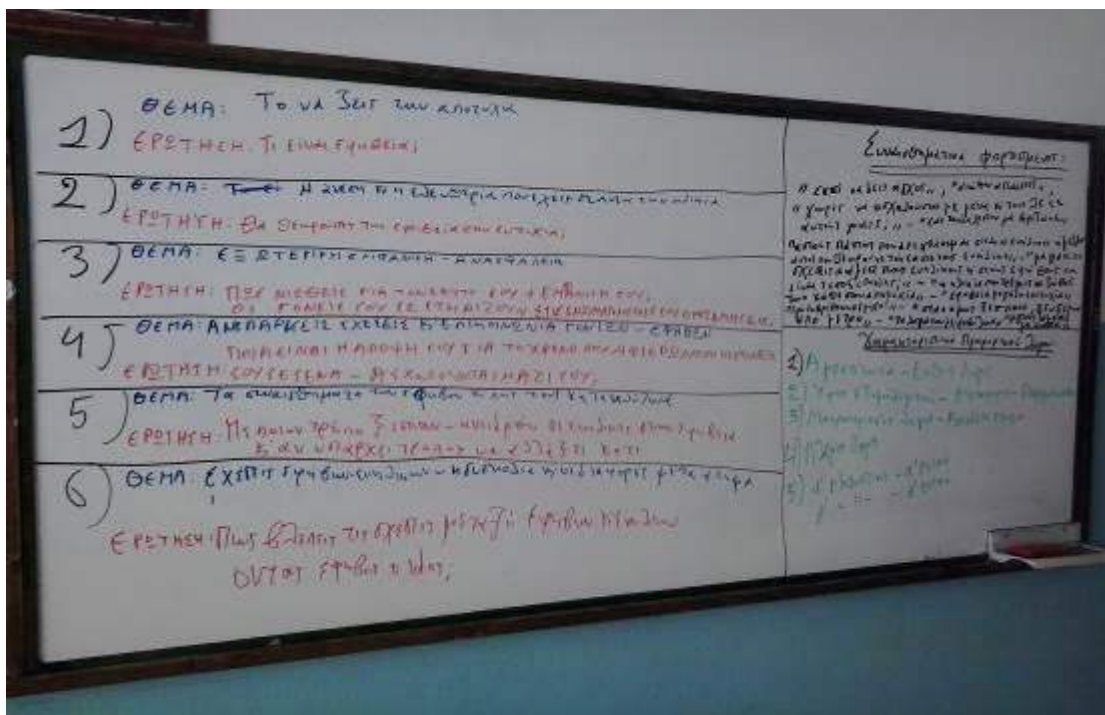
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Εικόνα 2: Οι μαθητές εντοπίζουν συναισθηματικά φορτισμένες εκφράσεις του εφηβικού λόγου.

Εικόνα 3: Οι μαθητές καταγράφουν τις υπολανθάνουσες ερωτήσεις και την θεματική των κειμένων .

Αξιολόγηση: Οι μαθητές αντέδρασαν πολύ θετικά στο σενάριο και το βρήκαν πολύ ενδιαφέρον. Μεγαλύτερη έμφαση δόθηκε στον ορισμό της εφηβείας και σε μία φράση που είχε ακουστεί και σε παλιότερα μαθήματα ότι, δηλαδή, έφηβος είναι ο υποψήφιος ενήλικας. Ουσιαστικά μιλήσαμε για την εφηβεία ως μία διαδικασία μέσα από την οποία ο έφηβος μυείται στον κόσμο των ενηλίκων και εκπαιδεύεται έτσι ώστε να μπορέσει να ζήσει στον πραγματικό κόσμο της ενήλικης ζωής στο μέλλον. Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ήταν η παρατήρηση μαθήτριας η οποία παρομοίασε την εφηβεία ως ένα «συναισθηματικό γυμναστήριο». Όπως πηγαίνουμε στο γυμναστήριο και σηκώνουμε βάρη για να κρατήσουμε το σώμα μας σε καλή κατάσταση, έτσι και στην εφηβεία βρισκόμαστε σε ένα συναισθηματικό γυμναστήριο: όσο περισσότερα συναισθήματα εκπαιδεύσουμε τόσο καλύτερο συναισθηματικά γυμνασμένο σώμα θα φτιάξουμε. Στη συνέχεια ενημέρωσα τα παιδιά για τη διαδικασία του δεύτερου σταδίου και πρότειναν τα ίδια να μην πάρουν συνέντευξη το ένα από το άλλο, αλλά να πάρουν συνέντευξη από τους καθηγητές για το τι σημαίνει να είναι κανείς έφηβος και το πώς θυμούνται αυτοί την εφηβεία τους και να το τυπώσουν σε μια εφημερίδα. Καλωσόρισα την ιδέα και δέχτηκα να την στηρίξω με όλες τις δυνάμεις μου (για τον λόγο αυτό τροποποίησα τον αρχικό σχεδιασμό του σεναρίου – που προέβλεπε την δημιουργία λευκώματος – σε εφημερίδα).

2^ο στάδιο: 1^η και 2^η ώρα. Την πρώτη ώρα οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες. Έπειτα ένα μέλος από κάθε ομάδα σηκώθηκε και μετακινήθηκε στην γειτονική ομάδα αλλάζοντας ρόλους: το άτομο που μετακινήθηκε ήταν το συνεντευξιαζόμενο, ενώ τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας ήταν οι δημοσιογράφοι. Επίσης, ένα μέλος ήταν ο γραμματέας που κατέγραφε την συνέντευξη και ένα άλλο ήταν ο αρχισυντάκτης που συντόνιζε την διαδικασία. Οι ερωτήσεις ήταν οι εξής (εικόνες 4, 5 & 6):

1. Τι είναι εφηβεία;
2. Θα θεωρούσες την εφηβεία σου ευτυχισμένη;
3. Πως νιώθεις για τον εαυτό σου και την εμφάνισή σου; Οι γονείς σου σε

στηρίζουν στις ενδυματολογικές σου προτιμήσεις;

4. Ποια είναι η άποψή σου για τον χρόνο που σου αφιερώνουν οι γονείς σου; Ασχολούνται μαζί σου;
5. Με ποιον τρόπο αντιδρούν – ξεσπούν οι ενήλικες; Υπάρχει τρόπος να αλλάξει κάτι;
6. Πως βλέπεις τις σχέσεις μεταξύ εφήβων και ενηλίκων όντας έφηβος ο ίδιος;
7. Πως θα σύγκρινες τις σχέσεις σου με τους γονείς σου σε σχέση με άλλους εφήβους που γνωρίζεις;

Οι ομάδες κατέγραψαν τις συνεντεύξεις τους σε μία κόλλα χαρτί και την παρέδωσαν. Τη δεύτερα ώρα οι μαθητές πήραν συνέντευξη από εμένα. Κάθισα στο κέντρο της τάξης σε μία καρέκλα και οι μαθητές κάθισαν γύρω μου σε κύκλο. Τους έδωσα την οδηγία ότι μπορούν να με ρωτήσουν οποιαδήποτε ερώτηση σχετική με τη διαδικασία και τη θεματική του σεναρίου και ότι επιφυλάσσομαι στο να μην απαντήσω σε οποιαδήποτε ερώτηση είναι πολύ προσωπική. Οι μαθητές μου έκαναν τις ερωτήσεις. Όλη τη διαδικασία την ηχογράφησα με το κινητό μου. Στο τέλος της συνέντευξης δημιουργήθηκε ένα αρχείο ήχου τύπου mp3 το οποίο ήταν διάρκειας περίπου 37 λεπτών. Έστειλα το αρχείο ήχου στα e-mail των μαθητών και τους ζήτησα να γίνει η απομαγνητοφώνηση χωρίζοντας το αρχείο σε ίσα κομμάτια για κάθε ομάδα και καταγράφοντάς το σε αρχείο Word. Το κείμενο της συνέντευξής μου και τα κείμενα των συνεντεύξεων των μαθητών θα μεταφερθούν σε ηλεκτρονική μορφή και θα αποτελέσουν τη βάση της εφηβικής εφημερίδας η οποία σαν τίτλο θα έχει τον τίτλο του σεναρίου «Εφηβικές Φωνές». Στη συνέχεια τους έστειλα ηλεκτρονικά οδηγίες για να χειριστούν την πλατφόρμα penzu.com.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

9012/2015

Ερωτήσεις:

① Τι είναι εφηβεία;

Η εφηβεία για μένα είναι μια ριζική αλλαγή, όχι μόνο στο σώμα αλλά και στο πνεύμα. Είναι η μετάβαση προς την ενήλικεψη και την υπευθύτητα.

② Θα θεωρούσες την εφηβεία σου ευτυχισμένη;

Ναι θα την θεωρούσα ευτυχισμένη. Γνωρίζω νέους ανθρώπους, είμαι πιο ανεξάρτητος από την παιδική μου ηλικία, γιατί όλες οι αλλαγές έχουν συμβεί μέχρι τώρα ζωής μου είναι ευχάριστες.

③ Πως νιώδεις για τον εαυτό σου και την εμφάνισή σου; Οι γονείς σου σε συμψίζουν στις ενδοκαταβολές σου προτιμήσεις;

Νιώθω πάρα πολύ υαρία για την εμφάνισή μου και τον εαυτό μου. Δεν έχω κανένα κόμπλεξ για το πως είμαι και το ποιος είμαι, όσο για τις ενδοκαταβολές μου προτιμήσεις, τις θεωρώ πολύ λογικές και φυσικά οι γονείς μου τις συμψίζουν και δεν έχω κανένα πρόβλημα.

④ Ποια είναι η άποψή σου για το χρόνο που αφιερώνουν οι γονείς σου σε ένα - ασχολούνται μαζί σου;

Πιστεύω ότι ασχολούνται αρκετά μαζί μου, εγώ και πολύ φυσικά, δεν έχω κανένα πρόβλημα με αυτό, καθώς με συμψίζουν, με βοηθούν να λύω τα προβλήματά μου. Γενικά, χαίρομαι που νοιάζονται για μένα και ασχολούνται τόσο πολύ μαζί μου.

Εικόνα 4: Συνέντευξη πρώτης ομάδας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

20.1.15

Ερωτήσεις

- ① Τι είναι εφηβεία;
- ② Θα θεωρούσες την εφηβεία σου ευτυχή;
- ③ Πώς νιώθεις για τον εαυτό σου και την εφηβειότητά σου; Οι γονείς σου σε βοηθούν στις ευκαιρολογικές σου προκλήσεις;
- ④ Ποια είναι η σπογή για το χρόνο που αφιερώνουν οι γονείς σου σε βιολογικά-σπουδαία μαζί σου;
- ⑤ Με ποιον τρόπο τρεφούν-αυτίζουν οι Έλληνες; Υπάρχει τρόπος να αλλάξει κάτι;
- ⑥ Πώς βλέπεις ως έτερες εφήβων-ευνάγκων, όπως έφηβος;

① Εφηβεία είναι ένα μεταβατικό στάδιο κατά το οποίο ένα παιδί ωριμάζει ή εξοικονομείται για την ενηλικίωση του, τουλάχιστον αυτό πιστεύω.

② Και ναι και όχι είναι μια περίοδος που σου δίνει σεβασμό από τους φίλους και τους γονείς σου, παρόλο που αυτά όλα νιώθω πάλι πηγή και ηρέμια.

③ Είναι καρέφα η προσωπικότητά μου και οι προκλήσεις μου όσο αναφορά την ευκαιρολογία μου. Παρόλο που αυτά όλα οι γονείς μου δεν σε βοηθούν στις προκλήσεις μου, γιατί το βιωτικό είναι τέτοιο που το θεωρούν μικρό και άσχετο για την ηλικία μου.

④ Χαίρομαι για το χρόνο που μου αφιερώνουν οι γονείς μου, γιατί είναι λίγος, αλλά παρόλο που πιστεύω πως στην εφηβεία πρέπει να ανεξαρτητοποιηθεί από τους γονείς σου και να αναζητήσεις τη δική σου προσωπικότητα. Γι' αυτό με στενοχωρεί το γεγονός ότι δεν είναι ένεκα πάνω από το κεφάλι σου.

Εικόνα 5: Συνέντευξη τρίτης ομάδας.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

① Τι είναι εφηβεία;

Εφηβεία είναι το να φτάσεις και εσωτικά αλλά κι φυσικά. Τότε αρχίζεις να καταλαβαίνεις τον κόσμο γύρω σου, να συντηρήσεις με τους άλλους αλλά και με άτομα που ανήκουν φίλου, κατόπιν συνιδιοποιείσαι πως εφώνικώς είσαι μόνο για τους εφώνους σου.

② Θα θεωρείσαι την εφηβεία σου ευτυχία;

Ναι, θα τη θεωρώ γιατί περνώ την εφηβεία του είκοσι, δεν καρφώνω τους γονείς μου, δεν κάνω ανοησίες, δεν κοιμάμαι τους ανθρώπους γύρω μου. Γενικά σαν Στέφανος δεν πιστεύω πως είδαμε την εφηβεία, κατάλαβες;

③ Πως νιώθεις για τον εαυτό σου και την εμφάνισή σου; Οι γονείς σου ^{στηρίζουν} ~~επηρεάζουν~~ στις ενδιαφερολογίες σου προτιμήσεις;

Ζηλεύοντας με την πρώτη φρίτση νιώθω πολύ καλά με την εμφάνισή μου. Αλλά είναι! Είναι κι αλλοίως και να είδα δεν μπορώ να αλλάξω. Τίποτα, η τατιά μου είναι μικρή με κλάικα οπότε, και, με στηρίζει στις ενδιαφερολογίες μου προτιμήσεις. Έχετε το ίδιο γούστο. Για παράδειγμα έχω τρία δαχτυλίδια παπούτσια, ε θα με βοηθήσει να δουλέψω το καλύτερο.

④ Ποια είναι η άποψή σου για το χρόνο που αφιερώνουν οι γονείς σου σε εμένα - αποκτάνετε μαζί σου;

Η φάση του αεθαίεται, γενικά πάρα πολύ μαζί μου. Αν και εγώ δεν τ'αρέσει ασθ. Προσφέρω να είμαι τόπος στο σπίτι

Εικόνα 6: Συνέντευξη πέμπτης ομάδας.

Αξιολόγηση: Οι συνεντεύξεις είναι ένα από τα πιο δυνατά και ενδιαφέροντα σημεία του σεναρίου. Σε προσωπικό επίπεδο ένιωσα πολύ κοντά στους εφήβους και μου άρεσε που μου έδωσαν την ευκαιρία να θυμηθώ κι εγώ την εποχή της δικής μου εφηβείας. Οι ερωτήσεις τους ήταν καίριες, σημαντικές και διακριτικές, χωρίς να με φέρουν σε δύσκολη θέση. Επίσης, κατά τη διάρκεια της συνέντευξης με ρώτησαν για το χάσμα γενεών και θυμήθηκα μια μελέτη που είχα διαβάσει, του Schneider (1999) με τίτλο «Πολιτισμικές Απόψεις του Κοινωνικού Ανταγωνισμού των Παιδιών» και η οποία ανέφερε ότι το χάσμα γενεών δεν είναι μία καθολική κατάσταση που αφορά όλο τον κόσμο, αλλά κάτι που αφορά μόνο τις δυτικές κοινωνίες. Υπάρχουν κοινωνίες στις οποίες οι σχέσεις είναι πολύ συνεργατικές και δεν παρατηρείται το φαινόμενο του χάσματος των γενεών ούτε και τις έριδας – τσακωμού ή ανταγωνισμού ανάμεσα σε συνομήλικους (π.χ. Κόστα Ρίκα). Όταν επέστρεψα σπίτι έψαξα την μελέτη και την έστειλα με e-mail στους μαθητές για να την μελετήσουν και να την αξιοποιήσουν στην εφημερίδα τους (εικόνες 7, 8 & 9).

Υπάρχει απόρριψη των συνομηλίκων σε μια συλλογική (κολλεκτιβιστική) πολιτισμική οικολογία;

Οι μετρήσεις της φήμης των ομάδων συνομηλίκων έχουν θεωρηθεί πολλές φορές ως «το μεταβλητό σημείο» της κοινωνικής θέσης των παιδιών. Η πιο πρόσφατη έρευνα πάνω στη θέση των συνομηλίκων παιδιών έγινε σε αγγλόφωνες χώρες, και κυρίως στις Ηνωμένες Πολιτείες. Με την απουσία ευρείας διαδεδομένων διαπολιτισμικών προτύπων, μπορεί κάποιος να αναρωτηθεί εάν σε μια πιο συλλογική κοινωνία, όπου θεωρητικά τα άτομα είναι πιο αφοσιωμένα στην ταυτότητα της ομάδας, θα μπορούσε να βρει παρόμοιες διαστάσεις και αναλογίες παιδιών που να θεωρούνται δημοφιλή από τους άλλους ή παιδιά που αποκρίνονται από τους συνομηλίκους.

Εικόνα 7: Πηγή Schneider (1999)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Οι Kupersmidt και Trejos (1987) διενήγγησαν μία ομαδική κοινωνιομετρική συνέντευξη σε 328 παιδιά του δημοτικού σχολείου τριών διαφορετικών ηλικιακών ομάδων στην Κόστα Ρίκα. Η Κόστα Ρίκα χαρακτηρίζεται από το συλλογικό προσανατολισμό των περισσότερων Λατινοαμερικανικών χωρών, αλλά είναι επίσης κατά κάποιο τρόπο μοναδική στην περιοχή λόγω της 40χρονης ιστορίας της πολιτικής ουδετερότητας, με ομαλές αλλαγές κυβερνήσεων και έλλειψη τυπικού στρατού. Έτσι, θα μπορούσε να αμφισβητηθεί ότι η Κόστα Ρίκα είναι μια συλλογική κοινωνία σε διαφορετικά επίπεδα. Όπως οι περισσότερες Ισπανικές κοινωνίες, η κοινωνία της Κόστα Ρίκα δίνει έμφαση στις οικογενειακές σχέσεις σε αντίθεση με τις σχέσεις συνομηλίκων και στους σαφώς προσδιορισμένους παραδοσιακούς ρόλους βάσει του φύλου (Biesanz, Biesanz & Biesanz, 1982, DeRosier, 1989).

Τα αποτελέσματα της μελέτης των Kupersmidt και Trejos δείχνουν ότι, σε παρόμοιες αναφορές χαρακτηρισμού συνομηλίκων, τα ποσοστά των παιδιών που χαρακτηρίστηκαν ως δημοφιλή ήταν σχεδόν όμοια με τα δείγματα των Αμερικανών (11% και 13%), όπως ήταν και η περίπτωση απόρριψης από συνομηλίκους (11% και 15%). Παρόμοια αποτελέσματα αναφέρθηκαν από τους Young και Ferguson στη μελέτη τους πάνω σε εφήβους της Νότιας Ιταλίας, που θα συζητηθούν πιο κάτω σε αυτό το Κεφάλαιο. Όμως, η ειδική συμπεριφορά που συνδέεται με την απόρριψη ήταν λίγο διαφορετική. Για παράδειγμα, στην Κόστα Ρίκα η αποχώρηση από την κοινωνική αλληλόδραση συνδεόταν με την απόρριψη των συνομηλίκων. Αυτό δεν αποδείχθηκε σαφώς στις αμερικανικές μελέτες. Άρα, ίσως είναι χρήσιμο για μελλοντικές διαπολιτισμικές συγκρίσεις να μελετήσουν την επίδραση της κοινωνικής αποχώρησης στην απόρριψη από τους συνομηλίκους. Σε μια συλλογική κοινωνία, η κοινωνική αποχώρηση μπορεί να σημαίνει μη συμμετοχή στη συλλογική εμπειρία, που είναι τόσο θεμελιώδης στη διαμόρφωση ταυτότητας. Αντίθετα, μία τέτοια μη συμμετοχή μπορεί να θεωρηθεί ως προνόμιο σε μια πιο ατομιστική κοινωνία και, ως τέτοιο, μπορεί να είναι περισσότερο αποδεκτό από τους συνομηλίκους. Από την άλλη πλευρά, παρά τη μεγαλύτερη αφοσίωση στην ομάδα, τα παιδιά σε πιο συλλογικές κοινωνίες δείχνουν να έχουν συμπάθειες και αντιπάθειες για κάποια συγκεκριμένα άτομα που είναι τόσο εμφανείς, όσο αυτές των νεαρών σε λιγότερο συλλογικές κοινωνίες.

Η DeRosier (1989) μελέτησε την αντίληψη των παιδιών της Κόστα Ρίκα για το δίκτυο των στενών τους σχέσεων. Έδωσε «το Δίκτυο Απογραφής Σχέσεων» (Furman & Buhrmester, 1985) σε 148 μαθητές δημοτικού σχολείου της Κόστα Ρίκα, από κυρίως εργαζόμενους, μεσαίας τάξης γονείς. Συγκριτικά, τα αμερικανικά στοιχεία ήταν εύκολα διαθέσιμα στο αρχικό άρθρο των Furman και Buhrmester. Τα παιδιά από την Κόστα Ρίκα έδωσαν θετικότερες εκτιμήσεις απ' ό,τι τα παιδιά από την Αμερική της ίδιας ηλικίας στα περισσότερα άτομα του δικτύου τους (π.χ. γονείς, αδελφια, παππούδες, γιαγιάδες, καλύτερους φίλους και δασκάλους) και απεδείξαν ότι αυτές οι σχέσεις παροικούσαν λιγότερες συγκρούσεις. Η DeRosier θεωρεί ότι αυτή η θετική συμπεριφορά προς τους άλλους συνδικάζεται με την προσκοινωνική, συνεργατική φύση του πολιτισμού που περιβάλλει τα παιδιά.

Τα παιδιά από την Κόστα Ρίκα ανέφεραν ότι τα άτομα στο κοινωνικό τους δίκτυο, μητέρες και αδελφια, τους παρείχαν τα υψηλότερα επίπεδα συντροφικότητας, λειτουργία που

Εικόνα 8: Πηγή Schneider (1999)

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

τα παιδιά από την Αμερική απεδόκσαν στους καλύτερους φίλους. Και στις δύο χώρες, αναφέρθηκε ότι οι δάσκαλοι πειραίνουν τα χαμηλότερα επίπεδα συντροφικότητας. Οι σχέσεις με τους καλύτερους φίλους αναφέρθηκαν ως οι πιο στοργικές από όλες, μία θέση που έδωκεν τα παιδιά των Αμερικάνων στους δασκάλους. Σε αντίθεση με τους νεαρούς Αμερικανούς, τα παιδιά από Κόστα Ρίκα ανέφεραν ότι οι σχέσεις με τους καλύτερους φίλους τους χαρακτηρίζονταν από μεγαλύτερο βαθμό συγκροτίσεων και χαμηλότερα επίπεδα στοργής. Επίσης, ήταν λιγότερο ικανοποιημένοι από τις σχέσεις με τους καλύτερους φίλους. Έτσι, η κοινωνική οικολογία μπορεί να επιδράσει στη σχετική σημασία των σχέσεων των συνομηλίκων και στις σχετικές λειτουργίες των ατόμων στήριξης. Η μελέτη της DeRosier έχει ιδιαίτερη σημασία, διότι σε αντίθεση με τις περιοικότερες άλλες που αναφέρθηκαν σε αυτό το Κεφάλαιο, σχετίζεται με τις στενότερες, τις πιο οικείες σχέσεις παρά με σχέσεις συνομηλίκων σε μεγαλύτερες ομάδες.

Τα αποτελέσματα αυτών των μελετών στην Κόστα Ρίκα έρχονται σε πλήρη συμφωνία με πλήθος άλλων στοιχείων, που αποδεικνύουν τη συλλογική φύση της Λατινο-αμερικανικής κοινωνίας και της κοινωνίας των παιδιών σε σύγκριση με την Αγγλοσαξωνική κοινωνία της Βορείου Αμερικής, με την οποία έχει συχνή αλληλεπίδραση. Ο χώρος εδώ εμφοδίζει την εκτενή παράθεση όλων των σχετικών μελετών, αλλά μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ο συλλογικός προσανατολισμός των παιδιών της Λατινικής Αμερικής έχει τεκμηριωθεί σε ένα μεγάλο εύρος ηλικιών, με χρήση εκτεταμένων μετρήσεων. Αυτές περιλαμβάνουν το συννεργασιακό πίνακα του Madsen (Madsen, 1971), καθώς και μια ημιδομημένη συνέντευξη που χρησιμοποιήσαν οι Hart, Lucca-Irizarry & Damon (1986), για να εξηγήσουν την έκταση στην οποία τα παιδιά και οι έφηβοι του Πουέρτο Ρίκο εστιάζουν στην κοινωνική ικανότητά τους για να προσδιορίσουν τους εαυτούς τους ως άτομα [...].

Συνοχτισμός της αποδοχής από τους συνομηλίκους στους Ινδιάνους Χόπι και τα παιδιά των Αφρο-Αμερικανών

Κάποια συμπληρωματική γνώση της ιδιαίτερης συμπεριφοράς που σχετίζεται με την αποδοχή των συνομηλίκων σε διαφορετικές κοινωνίες παρέχεται από τους Weisfeld, Weisfeld και Callaghan (1984), οι οποίοι συνέκριναν μοντέλα υπόληψης ανάμεσα στα παιδιά των Ινδιάνων Hopi στη Νοτιοανατολική Αριζόνα και τα παιδιά των Αφρο-αμερικανών στο Σικάγο. Οι Χόπι ζουν σε ερημικές περιοχές. Αυτή η μητριαρχική υπο-κοιλούρα είναι γνωστή για την απουσία βίας και για το συλλογικό της προσανατολισμό. Οι αποφάσεις για την κοινωνία λαμβάνονται από ένα συμβούλιο της φυλής, του οποίου οι διαδικασίες του είναι πολύ δημοκρατικές. Η επιθετικότητα ανάμεσα στα παιδιά είναι εντελώς απαράδεκτη από τους γονείς και επιστρέφει την τιμωρία. Τα παιδιά των Αφρο-αμερικανών που μελετήθηκαν ήταν κυρίως μεσαίας κοινωνικοοικονομικής κατάσταση. Ωστόσο, τα αστικά κέντρα στις Ηνωμένες Πολιτείες είναι γνωστά για υψηλά επίπεδα βίας.

Εικόνα 9: Πηγή Schneider (1999)

3^ο στάδιο: 1^η και 2^η ώρα. Εργαστήριο Πληροφορικής. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες και πήραν θέση στους σταθμούς εργασίας τους (εικόνες 10 & 11). Στο μεταξύ είχαν ήδη απομαγνητοφωνήσει τις συνεντεύξεις και τις είχαν μετατρέψει σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο τύπου .doc). Οι μαθητές άφησαν ελεύθερη τη φαντασία τους και δημιούργησαν λογαριασμό στην ιστοσελίδα www.padlet.com. Στη συνέχεια κάθε ομάδα δημιούργησε το δικό της ηλεκτρονικό φύλο και η ιστοσελίδα ανέβηκε στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα <http://padlet.com/NIRVAN4/p10rgmw8ooja> (εικόνες 12, 13 & 14).

Αξιολόγηση: Οι μαθητές δεν γνώριζαν το περιβάλλον του padlet και πήρε κάποιο χρόνο μέχρι να γίνει ο λογαριασμός και να εξοικειωθούν με την σελίδα. Μετά από αυτό όμως όλα ήταν πιο εύκολα, καθώς είχαν έτοιμο το υλικό που επρόκειτο να αναρτήσουν και βρήκαν με πολύ ευχάριστη διάθεση τις εικόνες που επρόκειτο να πλαισιώσουν το κείμενό τους.

Εικόνα 10: Εργαστήριο πληροφορικής. Οι μαθητές δημιουργούν λογαριασμό και ανεβάζουν το υλικό της απομαγνητοφωνημένης συνέντευξης.

Εικόνα 11: Εξοικείωση με την πλατφόρμα radlet.

Τα πέντε μουσικά στάδια στη ζωή

1. Τα παιδιά και οι ενήλικες κινούνται από το σπίτι ή σχολείο προς το σχολείο ή από το σπίτι προς το σπίτι. Η μουσική είναι παρούσα ως συνοδεία των δραστηριοτήτων τους.

2. Όσοι προβάλλουν ανάγκη τη μουσική χρησιμοποιούν μουσική ως εργαλείο για την έκφραση των αισιοκρατικών και ελαφρώς καταθλιπτικών συναισθημάτων που χαρακτηρίζουν την ηλικία τους.

3. Αρχικά, αλλά με σιελότες, οι μουσικοί τους συνδέονται με την μουσική που ακούουν στο σπίτι ή στο σχολείο. Η μουσική γίνεται ένα μέρος της ζωής τους.

4. Επιτελούν διάφορα και ιδιαίτερα προσαρμοσμένα είδη και λειτουργούν μουσικοί ως επαγγελματίες. Ταξιδεύουν με την μουσική τους και κερδίζουν με την μουσική τους.

5. Έχουν περάσει οι μουσικοί μακριά από την μουσική και δεν παύουν πλέον να ακούουν μουσική. Η μουσική αποτελεί μια αναπόσπαστο μέρος της ζωής τους.

Η μουσική και ο τρόπος ζωής σημαίνει όραση η μουσική που κινούμε τον τρόπο ζωής μας. Η μουσική που κινούμε επηρεάζει τον τρόπο ζωής μας. Αλλάζει και το αντίστροφο. Το ίδιο το ίδιο επηρεάζει το άλλο, ανάλογα με την στιγμή. Το λόγο για τον οποίο επιλέγουμε κάποιον τον τρόπο ζωής που ακολουθούμε με την μουσική που ακούμε, είναι ένας ή άλλος χαρακτηριστικός της ζωής ή της ηλικίας του ατόμου που ακούμε. Η μουσική αποτελεί μια υπαρκτή επιλογή. Οπωσδήποτε καθορίζουν σε ένα βαθμό τον τρόπο που βλέπουμε τη ζωή μας. Η μουσική που ακούμε και η μουσική που ακούμε είναι η μουσική που αντιμετωπίζουμε σε σχέση με τον τρόπο ζωής μας. Η μουσική που ακούμε είναι η μουσική που αντιμετωπίζουμε. Η μουσική που ακούμε είναι η μουσική που αντιμετωπίζουμε. Η μουσική που ακούμε είναι η μουσική που αντιμετωπίζουμε. Η μουσική που ακούμε είναι η μουσική που αντιμετωπίζουμε.

Εικόνα 12: Το 2ο φύλλο της ηλεκτρονικής εφημερίδας με θέμα την εφηβεία και την μουσική.

Εικόνα 13: Η ηλεκτρονική μορφή της απομαγνητοφωνημένης συνέντευξης.

Εικόνα 14: Η απομαγνητοφωνημένη συνέντευξη σε μορφή κατάλληλη για κατέβασμα από το διαδίκτυο.

4^ο στάδιο: 1^η και 2^η ώρα. Η πρώτη ώρα διεξήχθη στο εργαστήριο πληροφορικής κατά τη διάρκεια της οποίας οι μαθητές «ρετουσάρισαν» την αρχική μορφή της εφημερίδας εμπλουτίζοντάς την με περισσότερες εικόνες και κείμενο. Παράλληλα προχώρησαν και στη δημιουργία μιας έντυπης μορφής της εφημερίδας (εικόνα 15) με σκοπό να την εκτυπώσουν και να τη διανείμουν ενισχύοντας τα οικονομικά της τάξης για την επικείμενη εκδρομή τους στην Πάτρα. Η επόμενη ώρα διεξήχθη στη σχολική τάξη. Εκεί μας δόθηκε η ευκαιρία να συζητήσουμε ξανά για τις ιδιότητες του προφορικού λόγου και για τις δυσκολίες που αντιμετώπισαν στην απομαγνητοφώνηση του προφορικού λόγου και στην μετατροπή του σε γραπτό λόγο (ηλεκτρονικής μορφής). Στη συνέχεια διαβάσαμε αποσπάσματα από τα κείμενα των Νίκο Δήμου, «Η παρακμή των προτύπων» και του Μανόλη Ανδρόνικου «Η πάλη των γενεών» συζητώντας για τα ενδεχόμενα διαχρονικά προβλήματα των εφήβων.

Αξιολόγηση. Οι μαθητές παρατήρησαν ότι ο προφορικός λόγος διαφέρει από τον γραπτό και ότι ο γραπτός λόγος πρέπει να είναι πιο «επίσημος», ειδικά όταν πρόκειται να δημοσιευτεί. Συγκεκριμένα ανέφεραν ότι δεν είναι δυνατόν να μεταφέρει κανείς αυτούσια τα προφορικά λόγια κάποιου στον γραπτό λόγο, διότι το γραπτό κείμενο δεν βγάζει νόημα. Θα πρέπει να αφαιρεθούν φωνητικά στοιχεία (π.χ. οι εκφωνήσεις αμηχανίας του τύπου: «εεεε....α....λοιπόν....ε.....») και ότι θα πρέπει να προσεχθεί η στίξη (π.χ. θα πρέπει να μπει κάπου μια τελεία ή ένα κόμμα εκεί που ο λόγος δίνει την εντύπωση ότι ρέει). Επίσης θα πρέπει να δοθεί προσοχή στη φόρμα του γραπτού ηλεκτρονικού κειμένου (να αλλάξει η σειρά μετά από κάθε απάντηση του συνεντευξιαζόμενου, να μπαίνει μπροστά η παύλα (-) που δείχνει διάλογο, να δηλώνεται η εναλλαγή προσώπου κλπ.). Σε ότι αφορά την εφημερίδα, οι μαθητές δήλωσαν ότι τους αρέσει πολύ η ιδέα της ηλεκτρονικής εφημερίδας, επειδή γλιτώνουν τα συμβατικά τυπογραφεία, έχουν πιο εύκολη πρόσβαση σε αυτή και μπορούν να την εμπλουτίζουν και να την ανανεώνουν στην κατάλληλη στιγμή. Το τμήμα έδωσε την υπόσχεση να οργανώσει τις «Εφηβικές Φωνές» ως ένα διαρκές εγχείρημα, που σημαίνει ότι η εφημερίδα δεν σταματά με την λήξη του σεναρίου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

αλλά θα συνεχιστεί και αργότερα, ίσως ακόμη και σε άλλες τάξεις.

Εφηβικές Φωνές

Αυτή είναι μια εφημερίδα του 4ου Γενικού
Λυκείου Βέροιας

40 • JANUARY 27, 2015

ANONYMOUS
FEBRUARY 02, 2015

Η εφηβεία είναι μια περίοδος συναισθηματικής φόρτισης όπου οι νέοι καταφεύγουν στην μουσική για να δείξουν με έμμεσο τρόπο τι νιώθουν. Σε αυτή την ηλικία ξεκινούν για πρώτη φορά να δίνουν μεγάλη σημασία στους στίχους των τραγουδιών και ψάχνουν για ένα βαθύτερο νόημα. Πολλές φορές έχουμε αφηθεί στην μουσική αφήνοντάς την να μας χαλαρώσει και να μας κάνει να ονειρευτούμε ένα κόσμο στον οποίο δεν υπάρχουν τα προβλήματα και το άγχος της καθημερινότητας. Οι έφηβοι έχουν μεγάλο φόρτο από ενδοσχολικές και εξωσχολικές εργασίες. Παρ' όλ' αυτά

Εικόνα 15: Η έντυπη μορφή της ηλεκτρονικής εφημερίδας

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α' ΛΥΚΕΙΟΥ. ΕΝΟΤΗΤΑ: Εφηβεία

1^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΟΜΑΔΕΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ: *Μαρτυρίες εφήβων (από συνεντεύξεις) (σχολ. βιβλίο σελ. 127)*

Κάθε ομάδα να επιλέξει ένα από τα κείμενα - συνεντεύξεις και να απαντήσει στις παρακάτω ερωτήσεις

Ερώτηση 1η:

Ποιο θέμα ή ζήτημα φαίνεται ότι απασχολεί τον έφηβο του αποσπάσματος που έχει αναλάβει η ομάδα σας;

Ερώτηση 2η:

Να διατυπώσετε το ερώτημα της συνέντευξης, που θεωρείτε ότι έχει απαντήσει ο έφηβος του αποσπάσματος.

Ερώτηση 3η:

Να καταγράψετε φράσεις από κάθε κείμενο-απόσπασμα που να δείχνουν τη συναισθηματική φόρτιση των εφήβων για το ζήτημα που τους απασχολεί (μία φράση από κάθε κείμενο).

Ερώτηση 4η:

Τα κείμενα που σας έχουν δοθεί είναι καταγεγραμμένος προφορικός λόγος, γιατί είναι αποσπάσματα από συνεντεύξεις. Να εντοπίσετε χαρακτηριστικά προφορικού λόγου. **ΑΣΚΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ**

Κάθε ομάδα να απευθύνει το ερώτημα που διατύπωσε στην 2^η ερώτηση, σε μία από τις άλλες ομάδες. Να πάρετε συνέντευξη από τα μέλη της άλλης ομάδας ως εξής : το κάθε μέλος της δικής σας ομάδας να καταγράψει τις απαντήσεις που δίνει ένα μέλος της άλλης ομάδας.

2^ο ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΟΜΑΔΑ:

Τμήμα:

Μέλη:

Συνέντευξη από την Ομάδα:

ΕΡΩΤΗΣΗ :

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ζ. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Η συγκεκριμένη έκδοχή περιλαμβάνει την έκδοση σχολικής εφημερίδας και όχι λευκώματος.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Πρόκειται για ένα εξαιρετικά ενδιαφέρον σενάριο που δίνει την ευκαιρία στους εφήβους να αναστοχαστούν πάνω στα συναισθήματά τους (μια πρακτική που κατεξοχήν στοχεύει στην καλλιέργεια των μεταγνωστικών ικανοτήτων των μαθητών και στη δυνατότητα αυτορρύθμισης της συμπεριφοράς τους) και να εκφράσουν τις σκέψεις τους για το μεταβατικό στάδιο της εφηβείας.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αδαλόγλου, Κ. 2007. *Η γραπτή έκφραση των μαθητών. Προτάσεις για την αξιολόγηση και τη βελτίωσή της*. Κέδρος.
- Κουτσογιάννης, Δ. 2008. «Σενάρια: δομή και αξιολόγηση εκπαιδευτικών σεναρίων». Στο *Επιμόρφωση εκπαιδευτικών στην χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διδακτική διαδικασία*, τεύχος 3, κλάδος ΠΕ02, Πάτρα. ΙΤΥ.
- Κουτσογιάννης, Δ. 2010. Η εισαγωγή των ΤΠΕ στην εκπαίδευση και τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων. ΤΠΕ και γραμματισμός. *Επιμορφωτικό υλικό για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στα Κέντρα Στήριξης Επιμόρφωσης*. Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την Αξιοποίηση και Εφαρμογή των ΤΠΕ στη Διδακτική Πράξη, τεύχος 3: Κλάδος ΠΕ02, Α΄ Έκδοση, Πάτρα, Φεβρουάριος 2010, σσ. 16-48.
- Ματσαγγούρας, Η. 2011. Καινοτομία Ερευνητικών Εργασιών, Τι, Γιατί, Ποιοι, Πού, Πότε, Πώς, Πόσο. *Επιμορφωτικό υλικό στο Πρώτο σεμινάριο επιμορφωτών*, Αθήνα, Ιούνιος 2011. Ο.Ε.Π.Ε.Κ.

- Παυλίδου, Μ. 2013. *Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία: Μια προσέγγιση με άξονα τον γραμματισμό και τον σχολικό λόγο*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.
- Schneider, Β.Η. 1999. Πολιτισμικές Απόψεις του Κοινωνικού Ανταγωνισμού των Παιδιών, στο *Η Εξέλιξη του Παιδιού στο Κοινωνικό Περιβάλλον, τόμος Γ: Κατανόηση της Κοινωνικής Εξέλιξης*, σελ. 99 – 128, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Πάτρα.